

КІЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ
КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи

О. Б. Жильцов
2017 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ (ПРОПЕДЕВТИЧНОЇ)
ПРАКТИКИ
для студентів 3-го курсу**

Напрям підготовки 6.010102 «Початкова освіта»

Освітній рівень перший (бакалаврський)

Київ – 2017

Навчальна (пропедевтична) практика: робоча програма [для студентів напряму підготовки 6.010102 «Початкова освіта» освітній рівень перший (бакалаврський)] / О.А. Венгловська, В.І. Дем'яненко, І.М. Новик, А.Д. Січкар. – Київський університет імені Бориса Грінченка, 2017.

Розробники:

Венгловська Олена Анатоліївна, канд. пед. наук, доцент кафедри педагогіки та психології Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка

Дем'яненко Валентина Іванівна, викладач кафедри педагогіки та психології Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка

Новик Ірина Михайлівна, канд. пед. наук, ст. викладач кафедри педагогіки та психології Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка

Січкар Алла Дмитрівна, канд. пед. наук., доцент кафедри педагогіки та психології Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка

Робоча програма обговорена і затверджена на засіданні кафедри педагогіки та психології Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка

Протокол № 1 від 06 вересня 2017 року

ЗМІСТ

Пояснювальна записка.....	4
I. Структура програми навчальної (пропедевтичної) практики.....	6
II. Зміст і завдання навчальної (пропедевтичної) практики.....	7
III. Етапи виконання завдань.....	8
IV. Контроль і оцінювання практичних умінь і навичок студентів.....	9
V. Перелік звітної документації.....	11
VI. Рекомендована література.....	11

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Робочу навчальну програму укладено відповідно до Галузевих стандартів вищої освіти, діючих навчальних планів напряму підготовки 6.010102 «Початкова освіта» та «Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України» (наказ МОН України № 93 від 8.04.1993 р.), «Тимчасового положення про організацію освітнього процесу в Київському університеті імені Бориса Грінченка» (наказ №60 від 27.02.2015 р.) та Концепції нової української школи.

Навчальна психолого-педагогічна практика студентів напряму підготовки «Початкова освіта» є невід'ємною складовою підготовки фахівців з вищою освітою і спрямована на закріплення теоретичних знань, отриманих під час навчання, а також набуття й удосконалення практичних навичок та вмінь.

Мета практики: закріплення та поглиблення теоретичних знань, отриманих студентами в процесі вивчення педагогічних та психологічних дисциплін, оволодіння змістом сучасних технологій навчання учнів початкової школи, розвиток здатності до їх реалізації в умовах педагогічної практики; формування професійних компетенцій майбутніх вчителів початкової школи.

Завдання практики:

- застосування теоретичних знань із педагогіки та психології в практиці, удосконалення способів діяльності в освітньому процесі;
- розвиток умінь психолого-педагогічного аналізу уроків;
- формування дослідницької компетентності: вивчення особливостей реалізації суб’єкт-суб’єктної взаємодії та пізнавальної мотивації учнів, міжособистісних взаємин у класному колективі;
- формування готовності до самоаналізу виховних заходів;
- формування професійної компетентності вчителя початкової школи, виховання стійкого інтересу до професії вчителя, потреби в педагогічній самоосвіті.

Зміст програми практики спрямований на формування у майбутніх вчителів початкової школи **загальної компетентності** складниками якої є: *соціальна* (здатність та готовність до освітньої діяльності, наповненої особистісними сенсами щодо освітнього продукту, до усвідомлення власної освітньої траєкторії та вміння її проектувати), *інформаційна* (здатність і готовність до здобування інформації з різних джерел із проблем педагогіки та психології, інтерпретації, систематизації, аналізу), *комунікативна* (здатність і готовність до навчальної взаємодії в парі, групі, проектування особистої моделі комунікації в групі (спільноті)), *самоосвітня* (здатність і готовність до усвідомленого відбору інформації (з різних джерел) та застосування її у професійній діяльності, аналізу, критичного осмислення, виокремлювати, узагальнювати, характеризувати передумови, чинники, суперечності розвитку педагогічної практики) та **професійної компетентності**, а саме: *освітньої* (здатність і готовність до: організації навчального процесу з учнями молодшого шкільного віку в різних типах загальноосвітніх навчальних закладів, відповідно до положень Концепції нової української школи), *психологічної* (здатність і готовність до врахування вікових та індивідуальних особливостей учнів у процесі організації педагогічної взаємодії), *дидактичної* (здатність та готовність аналізу педагогічних явищ та процесів, пояснення їх сутності, аргументуючи власну точку зору з позиції науки, аналізу педагогічних ситуацій з погляду гуманістичної педагогіки, наукових підходів щодо вивчення розвитку особистості та особливостей становлення і розвитку системи освіти в Україні, моделювання навчального процесу, використання сучасних освітніх технологій, добору змісту, форм, методів, засобів навчання у їх взаємозв'язку, взаємозалежності), *рефлексивної* (здатність і готовність до особистісно-значущої позитивної мотивації професійно-педагогічної діяльності, творення власного педагогічного досвіду).

I. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика педагогічної практики (навчальної)
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 6	Галузь знань <i>0101 Педагогічна освіта</i>	Рік підготовки: <i>3-й</i>
Модулів – 4	Напрям підготовки: <i>6.010102</i> <i>Початкова освіта</i>	Семестр
Змістових модулів – 4	Професійна кваліфікація <i>Бакалавр з початкової освіти, вчитель початкової школи</i>	<i>5-й</i> Навчальна (пропедевтична) практика
Загальна кількість годин – 180 год.	I-й освітній рівень: <i>бакалаврський</i>	<i>180 год.</i> ПМК <i>залік</i>

ІІ. ЗМІСТ І ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ

Змістовий модуль I

Організаційна діяльність студентів

Завдання практики:

- ознайомлення із завданнями та програмою навчальної (пропедевтичної) практики;
- ознайомлення з правами та обов'язками студентів-практикантів;
- ознайомлення з базою проходження практики;
- співбесіди з директором, заступником директора, вчителем початкових класів з метою ознайомлення з особливостями організації навчально-виховного процесу в ЗНЗ;
- ознайомлення зі шкільною документацією, тематично-календарним плануванням уроків;
- складання індивідуального плану роботи студента під час практики.

Змістовий модуль II

Навчально-виховна діяльність студентів

Завдання практики:

Спостереження освітнього процесу у початковій школі:

- здійснення психолого-педагогічного аналізу двох уроків;
- дослідження суб'єкт-суб'єктної взаємодії вчителя і учнів у освітньому процесі початкової школи.

Самоаналіз виховного заходу.

Змістовий модуль III

Психолого-діагностична діяльність студентів

Завдання практики:

- вивчення міжособистісних взаємин у класному колективі;
- проведення індивідуальних психологічних досліджень щодо визначення шкільної мотивації учнів;

- рефлексія за результатами навчальної (пропедевтичної) практики (звіт).

Змістовий модуль IV

Організаційна діяльність

- проведення профорієнтаційної роботи;
- підготовка матеріалів до звітної конференції.

III. ЕТАПИ ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ

Перший тиждень

Складання індивідуального плану студента-практиканта на період навчальної (пропедевтичної) практики. Ознайомлення з документацією навчальної (пропедевтичної) практики та вимогами до її ведення. Ознайомлення з правами та обов'язками студентів-практикантів. Участь у співбесіді з директором, заступником директора, вчителем початкових класів з метою ознайомлення з особливостями організації навчально-виховного процесу в ЗНЗ. Ознайомлення зі шкільною документацією, тематично-календарним плануванням. Складання індивідуального плану роботи студента на час практики.

Другий тиждень

Спостереження освітнього процесу у початковій школі щодо здійснення психолого-педагогічного аналізу уроків, проведених учителем. Дослідження суб'єкт-суб'єктної взаємодії вчителя і учнів у освітньому процесі початкової школи. Проведення індивідуальних психологічних досліджень: визначення шкільної мотивації учнів.

Третій тиждень

Аналіз, самоаналіз виховних заходів, участь у їх підготовці та проведенні (результати спостережень фіксуються у щоденнику; самоаналіз. Вивчення міжособистісних взаємин у класному колективі.

Четвертий тиждень

Самоаналіз однієї з форм навчальної діяльності. Здійснення рефлексії

за результатами навчальної (пропедевтичної) практики. Проведення профорієнтаційної роботи. Підготовка презентації та оформлення звітної документації.

IV. КОНТРОЛЬ ТА ОЦІНЮВАННЯ ПРАКТИЧНИХ УМІНЬ І НАВИЧОК СТУДЕНТІВ НА НАВЧАЛЬНІЙ ПРАКТИЦІ

Контроль успішності студентів із врахуванням поточного і підсумкового оцінювання проводиться відповідно до навчального плану.

Для обліку і реєстрації показників успішності використовується рейтингова відомість успішності студентів.

Кожне завдання включає бал оцінки поточної роботи студента на практиці. Рейтинговий бал за проведення досліджень встановлюється як середнє арифметичне з усіх позитивних і негативних оцінок, отриманих протягом всієї практики.

Заходи модульного контролю проводяться протягом всієї педагогічної практики. Підставою для оцінювання навчальної практики є виконання студентом повного обсягу програми практики, індивідуального плану та підготовка звітної документації.

Система рейтингових балів для різних завдань представлені в таблиці 1.

Таблиця 1.

Орієнтовна оцінка видів діяльності за рейтинговою системою

№ з/п	Види діяльності	Оцінювальні бали
1.	Ознайомлення із завданнями практики та вимогами до оформлення документації, індивідуальний план	2
2.	Психолого-педагогічний аналіз уроку (2)	20
3.	Результати дослідження суб'єкт-суб'єктної взаємодії вчителя і учнів у освітньому процесі початкової школи	20
4.	Самоаналіз виховного заходу (1)	10
5.	Результати вивчення міжособистісних	14

	взаємин у класному колективі	
6.	Результати індивідуальних психологічних досліджень щодо визначення шкільної мотивації учнів	14
7.	Фото, відео звіт про проведеної профорієнтаційної роботи зі старшокласниками	10
8.	Рефлексія за результатами навчальної (пропедевтичної) практики	10
Всього:		100

Загальні критерії оцінювання за національною (4-балльною) та європейською (ECTS) подано у таблиці 2.

Таблиця 2

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка ECTS	Значення оцінки	Оцінка за школою університету	За національною школою
A	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками	90 – 100 балів	відмінно
B	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок	82 – 89 балів	добре
C	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок	75 – 81 балів	
D	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності	69 – 74 балів	задовільно
E	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)	60 – 68 балів	
FX	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання	35 – 59 балів	незадовільно
F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни	1 – 34 балів	

V. ПЕРЕЛІК ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ

- Індивідуальний план.
- Психолого-педагогічний аналіз уроку (2 уроки на вибір студента).
- Результати дослідження суб'єкт-суб'єктної взаємодії вчителя і учнів у

освітньому процесі початкової школи.

4. Самоаналіз виховного заходу (1).
5. Результати вивчення міжособистісних взаємин у класному колективі.
6. Результати індивідуальних психологічних досліджень щодо визначення шкільної мотивації учнів.
7. Фото, відео звіт проведеної профорієнтаційної роботи зі старшокласниками.
8. Рефлексія за результатами навчальної (пропедевтичної) практики.
9. Підготовка фото, відео-звіту до конференції.

VI. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Методичні рекомендації до навчальної (пропедевтичної) практики (для підготовки фахівців галузі знань 0101 «Педагогічна освіта», напряму підготовки 6.010102 «Початкова освіта» ОКР «бакалавр») [Інформаційний ресурс кафедри].
2. Савченко О.Я. Дидактика початкової освіти [Текст] : підручник для студентів вищих навчальних закладів / О. Я. Савченко. – Київ : Грамота, 2013. – 504 с.

Додаткова

1. Іванюк Г.І. Педагогіка. Модуль «Основи педагогіки», «Теорія виховання»: навчальний посібник / Г.І. Іванюк, С.М. Мартиненко. – Київ: КМПУ імені Б.Д. Грінченка, 2006. – 64 с.
2. Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи (27/10/2016). – [Електронний ресурс] – Режим доступу:<http://mon.gov.ua/Новини%202016/12/05/konczepcziya.pdf>
3. Нова школа: простір освітніх можливостей [Електронний ресурс]. – 2016. – Режим доступу: <http://mon.gov.ua/%D0%9D%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%B8%202016/08/17/mon.pdf>